

JUVA

Elinvoimaisuuden

strategiset kärjet, **työversio**

JUVAN KUNTASTRATEGIAN VISIO 2021:

*Juva on viihtyisä, vireä ja verkostoitunut
maaseutukeskus Viitostien varressa.*

*Juva elää elintarvikkeista, puusta, luonnosta,
matkailusta ja palveluista.*

JUVAN STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

KUNTASTRATEGIA: Keskeiset toimenpiteet ja toteuttamistilanne

Elinvoiman edistäminen

Toimenpiteet

- Vehmaan alueen kehittäminen?
- Viitostien perusparannus
- Martti Talvela -kampus
- Aurinkolahden alueen kehittäminen?
- Geoparkin perustaminen
- Kiinteistöstrategian laatiminen
- Keskustan kehittämissuunnitelma?
- Kytöniemen kehittäminen?
- Viitostien linjaus Hatsolassa?

KUNTAPROFIILI

- **Nostaa näkyviin kunnan omat ominais- ja erityispiirteet**, joita voidaan hyödyntää kunnan elinvoiman tukemisessa = *hyödynnetään olemassa olevia vahvuuksia*
- **Kirkastaa kunnan omaa identiteettiä**, jota vahvistetaan ja edistetään strategioin ja käytännön toimenpitein (mm. kaavoitus)
- Maakuntakaavan kehittämissuositus: *Keskusverkon kehittämisessä on kiinnitettävä erityistä huomiota keskuksen rooliin ja profiloitumiseen sekä kilpailukyvyn ja vetovoimaisuuden kehittämispotentiaaliin osana palvelu- ja yhdyskuntarakennetta*

JUVAN KUNTAPROFIILI?

Juvan visio kuvaa minusta edelleen hyvin kunnan profiloitumisen – maaseutupitäjä ollaan nyt ja toivottavasti alkutuotanto on jatkossakin vahva.

Palvelut, elintarvikkeet, metsät ja puunjalostus.

Elinvoimainen, ketterä, sujuva arki.

Koronan myötä oikea onnea on maaseudulla, jossa arki on toimiva ja palvelut pelaavat yhteyksistä puhumattakaan.

Yritteliäs, vastuullinen, yhdessä tekevä.

ETELÄ-SAVON ELINKEINORAKENTEEN PROFIILI

Yritysrakenne maakunnassa on **pk-yritysvaltainen** ja yrittäjien osuus työllisistä maan toiseksi korkein. **Maa- ja metsätalouden** osuus elinkeinorakenteesta on suurempi kuin koko maassa keskimäärin. **Maatalouden investoinnit** ovat lisääntyneet. **Bruttokantorahatulot** ovat maan korkeimmat, mutta suhdannetilanteen myötä hakkuut ovat vähenemässä.

Teollisuuden toimialoista Etelä-Savossa vahvimpia ovat metsäklusteriin kytkeytyvät **puutuoteteollisuus ja teknologiateollisuus**. **Palvelualat** on maakunnan **suurin työllistäjä**, joilla yli kaksi kolmannesta työllisistä toimii. **Matkailu** on kasvava vientiala ja sen osuus BKT:sta on Etelä-Savossa muuta maata korkeampi.

JUVAN YRITYSTEN PROFILOINTI MAAKUNTASTRATEGIAN KÄRKIEN PERUSTEELLA

Veturiyritykset?
Yritysryppäät?

Yrityskentän profiloinnin osalta ks. kunnan
profilointi, maaseutupitäjä

Salicohan on entinen
Valoe siirtyi meille
Kruunuherkku jatkaa vahvaa työtään.
Puusepänteollisuus,
Mestari viljelijät yms. olisi hyvä näkyä

Juvan yrityksiä **metsä-vesi-ruoka** teemoissa
henkilöstömäärän mukaan

INVESTOINTIKARTAN PÄIVITTÄMINEN

Martti Talvela –kampus 19,5 M€, valmistuu vuoden 2020 lopulla.

Yrityspuolella tulossa investointeja, ne selviävät myöhemmin.

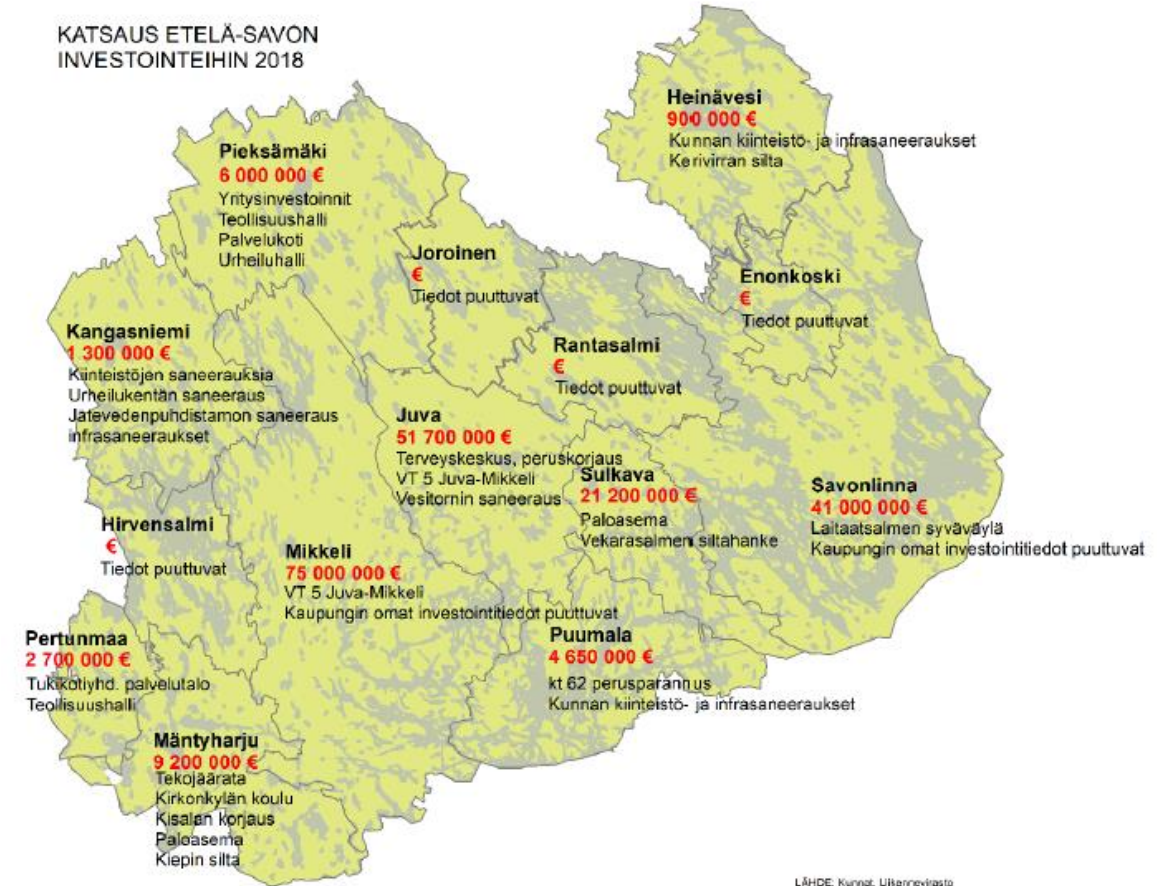
Viitostiehän oli jo noissa listoissa?

Investointeja on syytä katsoa tässäkin koosteessa pidemmällä aikavälillä, sillä kunnissa suunnitelmat tehdään vähintään kolmeksi, toivon mukaan pidemmällekin ajalle.

Lähinnä investointihalukkuus ja tarve kuvaavat myös uskoa tulevaisuuteen, joten minusta on olennaista, että tarkasteluväli on riittävän pitkä.

Jätevedenputsari pitää uusia muutaman vuoden sisällä, noin 5 M€.

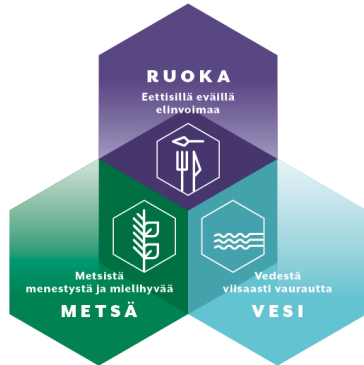
KATSAUS ETELÄ-SAVON
INVESTOINTEIHIIN 2018

LÄHDE: Kunnat, Utkarneviasto

Voisimmeko tehdä jotain paremmin, yhdessä?

ETELÄ-SAVO – SAIMAAN MAAKUNTA
LUO KASVUNSA KOLMELLE KÄRJELLE
STRATEGIAN KÄRKIVALINNAT

KÄRKIVALINNOJA TUKEVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Yhteiset tavoitteet?

Yhteiset kehittämisen kokonaisuudet ?

Yhteiset kärkihankkeet?

Yhdessä sovittu toimintatapa?

JUVAN KUNTASTRATEGIAN VISIO 2021:

Juva on viihtyisä, vireä ja verkostoitunut maaseutukeskus Viitostien varressa.

Juva elää elintarvikkeista, puusta, luonnosta, matkailusta ja palveluista.

Maakuntastrategian vesi-metsä-ruoka kehittämiskokonaisuuksia

Vesiteeman osaamis- ja kehittämiskokonaisuuksia (LUT, XAMK, EcoSairila, Kulttuuripääkaupunki hanke, (luonto)matkailu, Geopark...)

Metsäteeman osaamis- ja kehittämiskokonaisuuksia (XAMK, Kuitulaboratorio...)

Ruokateeman osaamis- ja kehittämiskokonaisuuksia (Luomuinstituutti, D.O. Saimaa...)

Läpileikkaavana teemana digitalisaatio (Mikkelin Memory Campus...)

Kärkiä tukeva toimintaympäristö/saavutettavuus (Kumppanuudella kehittyvä Viitoskäytävä...)

...

Maakuntastrategien kärkien toteutuminen rakennerahastohankkeiden näkökulmasta

Metsä

- Etelä-Savon metsien puuston **kokonaistilavuus** (184 milj. m³) on **kasvanut** 4 milj. kuutiometriä verrattuna edelliseen valtakunnan metsien inventointiin
- Vuosina 2017 ja 2018 puuston **poistuma on ollut kasvua suurempi**. Taustalla ovat hyvä puun kysyntä ja metsäteollisuuden investointien vaikutukset.
- Pidemmällä aikavälillä tarkastellen poistuma on ollut 1970-luvulta vuoteen 2017 kasvua huomattavasti pienempi.
- **Bruttokantorahatuloissa uusi ennätys v. 2018, lähes 330 milj. euroa** (pääosin yksityismetsänomistajien tekemää puukauppaa). **Kasvua** edellisvuoteen oli **22 %**. Lisäksi puunkorjuun, kuljetuksen ja metsänhoito / perusparannustöiden liikevaihto n. 150 milj. € (v. 2017).
- Metsäsektori **työllisti** Etelä-Savossa vuonna 2016 kaikkiaan **4 758 henkilöä**. Etelä-Savon työllisten määrä puuteollisuudessa ja metsätaloudessa on vuosikymmenen aikana pienentynyt, mutta tuotosmäärät selvästi kasvaneet.
- Metsien hyvinvointikäyttö on lisääntynyt kansallispuistojen käyntimääriä tarkastelemalla.

Merkittäviä rahoitusteemoja: Kuitulaboratorio, EcoSairila, bionalouden investoinnit, uusiutuva energia, uusien puutuotteiden ja käyttömuotojen kehitys

Ruoka

- Ruokasektorilla on **miltei 2 800 toimipaikkaa ja työllistävä vaikutus on arviolta lähes 5 000 htv**. Kaikkiaan joka viides (21 %) toimipaikka sijoittuu Etelä-Savossa ruokasektorille ja noin joka kuudes työskentelee ruokasektorilla (huom, yritysten henkilöstöstä).
- **Ruokasektorin liikevaihto on kasvanut**. Sektorin yhteenlaskettu **liikevaihto oli vuonna 2017 noin 930 miljoonaa euroa**, kun se edellisenä vuonna oli n. 902 miljoonaa euroa.
- Maakunnan ruokasektori on **erikoistunut**. Etelä-Savossa on valtakunnallisesti merkittäviä pars- ja kiinankaalin, rapean keräsalatin, luomuporkkanan ja -sipulin tuotannon keskittymiä sekä jalostustoimintaa.
- Luomutilojen määrä on kasvanut ja samoin luomutuotantoala. Etelä-Savon luomutuotantoalan osuus koko käytössä olevasta maatalousmaasta on vuonna 2019 n. 17,4 % ja vn:n tavoite vuodelle 2020 tultaneen saavuttamaan.
- Merkittäviä rahoitusteemoja: luomuinstituutti, tryffelikeskuksen kehittämistoiminnot, Grune Woche, D.O. Saimaa, ruokaturvallisuus

Vesi

- Järvien **pintavesien tila on parantunut**. 97 % erinomaisessa tai hyvässä tilassa.
- Etelä-Savossa edelleen **toiseksi eniten vapaa-ajan asuntoja** heti Varsinais-Suomen jälkeen. Maakunta on toisena myös lomakiinteistöjen kauppamäärällä mitattuna. Kauppamäärät ovat kasvussa.
- **Rakennuslupamäärissä kuitenkin merkittävä pudotus**. Mikkeliä lukuun ottamatta muissa kunnissa uusien vapaa-ajan asuntojen lupamäärät ovat vakiasuntoja suuremmat. Myös hinnat tulleet alaspäin.
- **Matkailun yöpymismäärät ovat olleet laskussa**. Maatilojen matkailutulot puolestaan kasvussa.
- Merkittäviä rahoitusteemoja: puhtaan veden teknologiat ja kiertotalous, Geopark, Savonlinnan kulttuuripääkaupunki –hanke, kaivosvesien puhdistuksen menetelmät. Lisäksi maakuntaliiton kestävän kehityksen lupaus sekä sitoutuminen Järvi-Suomen peruskirjaan.

Voisimmeko tehdä jotain paremmin, yhdessä?

Alustavia kunta-keke kierroksella esille nousseita mahdollisia yhteisiä kehittämiskokonaisuuksia:

- Saavutettavuus (ml tietoliikenne), matkailu, (keskus)taajamien elinvoima ja kehittäminen (ml satamat, tyhjät tilat...), monipaikkaisuus/loma-asuminen sekä elinkeinojen ja yritystoiminnan edistäminen, lapsiperheisiin panostaminen (turvallisuus, palvelut, viihtyisyys..)...
- Selvitys tonttien ja tilojen kysynnästä ja tarjonnasta
 - useimmissa kunnissa hyvä käsitys/tieto rakentamattomista tonteista taajamissa
 - hyvin harvassa kunnassa tarkempaa tietoa/kokonaiskuvaa rantatonteista
 - harvassa kunnassa selvitetty infran korjausvelka
 - useissa kunnissa oman rak.kannan kunto selvitetty
 - kuntien maankäytössä on pienet resurssit

JUVAN JA MAAKUNNAN KEHITTÄMISEN YHTEISET PAINOPISTEET JA KÄRJET

Yhteiset painopisteet

- Kuntakeskustan elinvoima ja kehittäminen
- Asuminen ml. vapaa-ajanasutus/
- monipaikkaisuus ja lomailun/(luonto- ja mökki)matkailun vetovoimaisuus
- Kumppanuudella kehittyvä Viitoskäytävä hanke
- Vt 14 huomioon ottaminen ja myös lobbaaminen mahdollisen Parikkalan raja-aseman avaamista silmällä pitäen. On omiaan lisäämään meidän maakunnan matkailuvirtaa ja tarjoaa liitännäsväylän muihin verkostoihin.
- Turvetuotanto ja sen kohtalo on merkittävä niin meidän yrittäjille kuin myös energiatuotannolle, koska edelleen se on esim. meillä lämpölaitoksen pääasiallinen energialähde.
- Tuulivoima, vaikkakin se on ollut vastatuulella, pitäisi arvioida.
- Mitä MRL:n muutokset ovat tuomassa yhteiseen tekemiseen – edelleen olisi oltava mahdollistava kaava, jossa olisi vain ne merkinnät, jotka oikeasti ovat tarpeen.

Kärkihankkeet

- Keskuksen kehittäminen yrittäjät-kunta-maakunta- ... yhteistyössä ja Vehmaan kehittäminen
- Juvan ja Mikkelin logistiikkakeskuksen selvityshanke, tietoliikenne
- Saimaan Geopark
- Alueen ja yritysten yhteismarkkinointi –hanke?
- Yhteisiä selvityksiä ja kehittämishankkeita asumisesta ja monipaikkaisuudesta, vapaa-ajanasutuksesta, luontomatkailusta ja maakunnallisesta sini-viherrakenteesta (pääoma/palvelut), (luonto- ja mökki)matkailun masterplan...?

... *täsmentyy*

Tämä on keskustelun avaus ja pohjaesitys kunta- ja maakuntakehityksen yhteisille painopistealueille ja kärkihankkeille. Kysymyksessä on yhteistyöprosessi. Aikaa on alkusyksyyn.

Miten maakuntastrategiaa voisi Juvan mielestä edelleen syventää ja fokusoida, kunnan omien strategisten päämäärien perusteella? Ja millaista yhteistyötä ja hankkeita olisi tehtävä kunnan, maakunnan ja valtion kesken?

- **Elämisen edellytysten** turvaaminen yhteistyössä niin kunnissa, maakunnassa kuin koko maassa. **Infra, saavutettavuus:** niin väylät kuin tietoliikenneyhteydet. Korostuneet etenkin nyt koronan aikaan. Laajakaistarakentamislainsäädäntöön vaikuttaminen: ICT yhteydet ovat vähintään yhtä tärkeitä kuin perinteiset väylät. Joukkoliikenne, joustavat matkaketjut. Riittävät yksityiset ja julkiset palvelut. MRL:n muutokssa olisi hyvä ottaa erikokoisten kuntien näkemykset huomioon, sama ei toimi välttämättä koko maassa.

Millaisia yhteisiä kehittämiskokonaisuuksia voisi muodostaa kunnan ja maakunnan strategisten painopistealueiden perusteella?

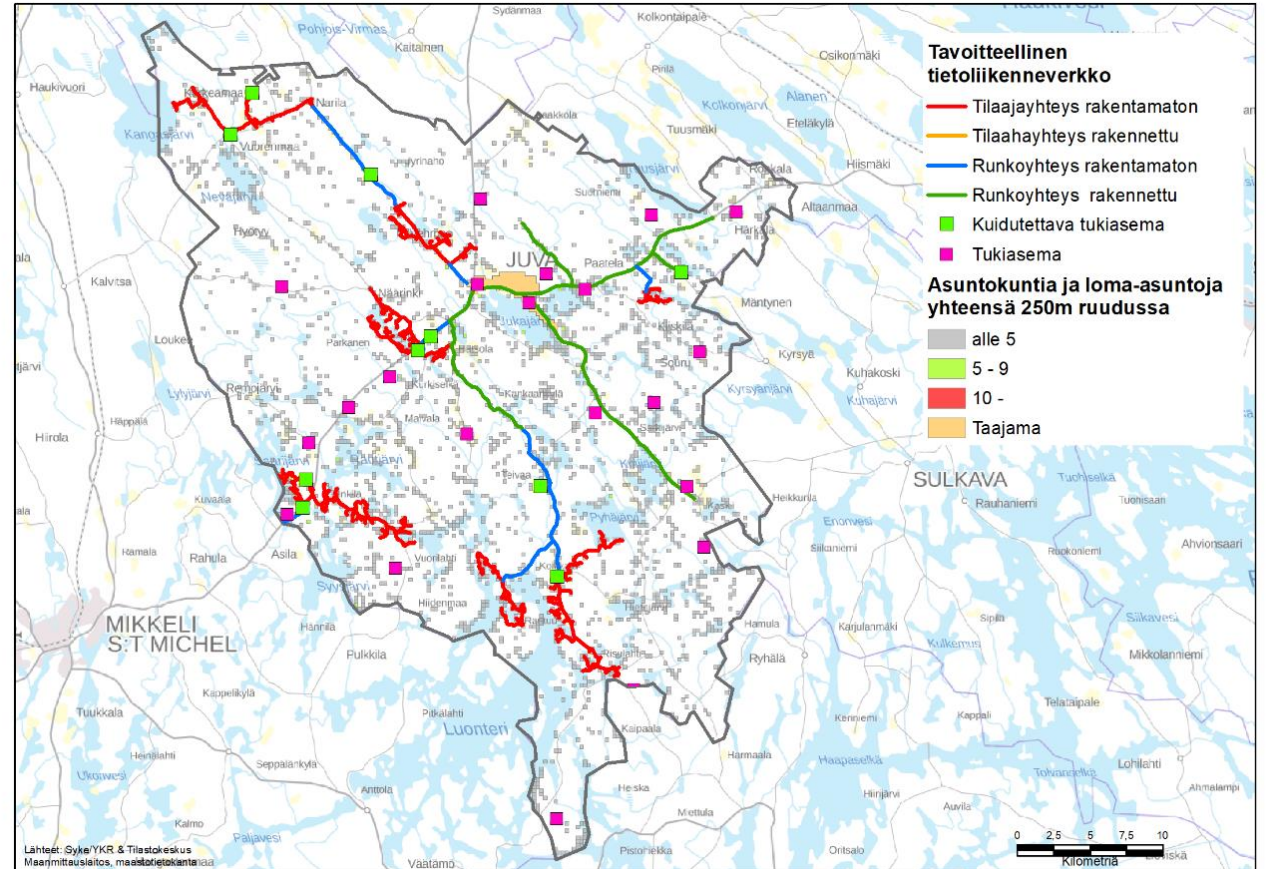
- Juvalle tärkeää on mm. **metsä ja ruoka vedestä** puhumattakaan. Meillä on niin kunnan **yritysten kesken kehittämishankkeita** sekä alueellisia hankkeita. Joissakin maakunnallisissa olemme mukana. On muistettava, että maakunnan toimijoilla on erilaiset lähtötasot toimintansa kehittämiseen, joten erilaisia kehittämishankkeita samoille toimialoillekin tarvitaan. Meillä on saatu hyviä tuloksia niin yhden alan kehittämishankkeista (matkailu) kuin toimialan yrittävien yritysten yhteistyöstä (kv-hanke). Synergiaetuja voi löytää yllättävistäkin yhdistelmistä. **Liian laajoja kokonaisuuksia olisi syytä välttää**, sillä toimijat arvostavat konkreettisia tuloksia. Jotta toimijoita saadaan hankkeisiin mukaan, niiden toiveita on syytä kuunnellakin
- **Matkailussahan** meillä on tällä hetkellä suuret yhteiset ponnistelut erinomaisen **Saimaa-ilmion ja Geoparkin osalta** – tämän tyyppisiä olisi hyvä saada lisää. Korona on korostanut maaseutua kaikilta osin hyvän elämisen alueena, meillä olisi nyt maakuntana erinomainen mahdollisuus hyödyntää tämä.

Onko esim. kumppanuudella kehittyvä Viitoskäytävä oikeansuuntainen kehittämiskokonaisuus ja toimintamalli saavutettavuus teemassa?

- **Viitosväylän kehittäminen yhteistyössä** väylän varren toimijoiden kesken kehityskäytävänä on kannatettavaa. Saavutettavuus on kokonaisuus, jossa kaikkien osien on pelattava yhteen. Viitosväylä mahdollistaa niin ihmisten kuin tavaroidenkin liikkumisen sekä on merkittävä väylä tieto- yms. liikenteelle kaapeleiden sijainnin takia. Väyliä vaikutukset ulottuvat laajalle, joten **väyliä pitäisi tarkastella aiempaa enemmän aluekehityksen, hyvinvoinnin ja elinvoiman mahdollistajina kuin pelkinä yhteyksinä.**

Valtakunnallinen, Itä-Suomen ja maakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnittelu

- Luonnos maakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta kehittämistoimenpiteistä sekä luonnos tavoitteellisesta tietoliikenneverkosta ovat tulossa kuntiin kommenteille.
- Nämä kehittämistoimenpiteet ovat tärkeä lisä kunta- ja maakuntakehityksen yhteen sovittamiseen ja yhteisiin kehittämiskokonaisuuksiin
- Ne luovat osaltaan uutta tietopohjaa ja perusteita keskustelulle vetovoimaisen ja kestäväen toimintaympäristön ja monipaikkaisuuden kehittämiseksi kunta- ja maakuntatasolla

Juvan tavoitteellinen tietoliikenneverkko, luonnos